

De weg

Christus Triumfatorkerk, 7 maart 2021

Derde zondag van de Veertigdagentijd

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezing: Johannes 14: 1-9

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
de ouderling van dienst steekt een kaars aan
- Aanvangslied 'Veertigdagentijd' (uit 'Als de graankorrel sterft....', Oratorium voor de Veertigdagentijd en Pasen (tekst Marijke de Bruine, muziek Peter Rippen), 1, 3 en 4)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 25a
- Kyriegebed
Dat jij, die gegaan bent,
toen op een dag, zomaar,
omdat het niet anders meer kon,
- God weet hoe het was -

dat jij, mensenkind,
gegaan langs moeizame wegen,
met velen alleen door
duistere nachten,
aangespoeld aan onze grenzen,

dat jij, nu jij hier bent,
ja dat jij ogen mag ontmoeten
die jou zien,
handen die jou omarmen,
harten die jou verstaan
en je stiltes verdragen.

Dat jij,
zo overgeleverd aan mij en anderen,
iets mag ervaren van de Vriendelijke, Erbarmende
en Leven Schenkende.

Want weet je, de toekomst is ook van jou,
deze aarde, deze lucht, ze komt jou toe, je bent zo nodig.
Eeuwige, beweeg mij, houd ons bewogen.
In naam van de liefde, in Jezus' naam.
Amen.

- 'Laat ons bidden uit gemis' (Tussentijds 16: 1, 7 en 10)

WOORD

- 40 dagentijd
- Met de kinderen
Inleiding: in het spoor van Jezus.
Filmpje

- Schriftlezing: Johannes 14: 1-9
- Lied 'Hij die gesproken heeft een woord dat gáát' (Lied 362)
- Preek

Over *de weg* gaat het in dit gedeelte van het Evangelie van Johannes.

Over de weg naar het huis van mijn Vader – zoals Jezus het hier noemt.

Over de weg naar het Koninkrijk – zou je ook kunnen zeggen.

Jezus is met zijn leven, zijn optreden bezig een weg te banen naar het Koninkrijk. Hij gaat op weg naar het huis van zijn vader en zo zegt hij tegen zijn leerlingen: "Jullie kennen de weg naar waar ik heen ga."

En dat doet de wenkbrauwen fronsen van zijn leerlingen.

Met name bij Tomas. "Ken ik de weg naar het Koninkrijk?", vraagt hij zich af.

Tomas is een praktisch mens. Als het over de weg gaat, dan denkt Tomas aan straten en aan een route. Tomas wil gewoon de weg weten, en dan bedoelt hij een smartphone die je de weg wijst, of GPS coördinaten, desnoods een uitdraai van de routeplanner - zodat hij weet wélke weg Jezus gaat naar het huis van zijn vader en zodat hij kan gaan in het spoor van Jezus - zonder te verdwalen.

Ik mag die Tomas wel. Tomas stelt altijd de praktische vragen. Hij zet mij als gelovige in de realiteit. Hij is niet een ongelovige Tomas, hij stelt terecht de vraag naar bewijzen, naar aanknopingspunten in zijn eigen leven als gelovige, als zoeker.

Tomas is bijna een modern mens te noemen. Uw collega, jouw klasgenoot, uw buurman, jouw teamgenoot bij de korfbal – ze zijn best geïnteresseerd in geloof en spiritualiteit, maar het moet wel hout snijden – het moet wel ergens over gaan. Het mag best een beetje concreet zijn.

En eerlijk is eerlijk, zo iemand ben ik zelf ook – zonder aanknopingspunten in mijn eigen leven, zonder aanknopingspunten in de realiteit waarin ik leef, houd ik het niet lang vol om te blijven geloven.

Daarom is het zo mooi dat juist Tomas die vraag naar bewijs stelt, na de opstanding van Jezus: "Alleen als ik de wonden van de spijkers in zijn handen zie en met mijn vingers kan voelen, en als ik mijn hand in zijn zij kan leggen, zal ik geloven." (Joh. 20: 25). Ook dat is Tomas. En - wonder boven wonder - Tomas krijgt dat 'bewijs', tenminste voor zover de kruiswonden van Jezus echt kunnen zijn, als Jezus net door een gesloten deur de kamer is binnengekomen.

Maar krijgt Tomas vandáág ook antwoord op zijn vraag? De vraag naar een route beschrijving van de weg van Jezus?

Ja – hij krijgt antwoord – uiteraard, want Jezus geeft altijd antwoord op een oprecht gesteld vraag:

"Ik ben de weg, de waarheid en het leven" – dat is het antwoord.

Ik denk niet dat dat het antwoord was, waarop Tomas hoopte. Ik denk dat Tomas liever een concrete aanwijzing had gehad. De weg naar de hemel? O, dat is hier rechtdoor, aan het einde rechtsaf, en dan de weg blijven volgen.

Dat is tenminste concreet.

Maar Tomas is natuurlijk ook een gelovige Joodse man. En 'de weg' in het Jodendom dat is de Thora. Thora – het woord zelf betekent richtingwijzer. Als je de bijbel in één zin zou moeten samenvatten dan zou je kunnen zeggen: het is het verhaal van de weg. De enige weg. Nauwelijks heeft God mensen geschapen, of ze gingen verkeerde wegen. De mensen zijn al snel het spoor bijster en dus besluit God om ze voortaan zelf de weg te wijzen. Hij kiest Abraham. Abraham gaat de geloofsweg. Abraham moet zijn zonen en zijn nageslacht leren om zich aan de weg van God te houden door rechtvaardig en goed te handelen (Gen. 18: 19).

Het volk kreeg wegwijzers. Een streng afgebakend pad. De Thora. De wet van God. De tien woorden, alle 613 geboden. Alle vijf boeken van de Thora – de eerste vijf boeken uit onze bijbel – het is de wegwijzer: het kompas voor de mensheid.

God zelf legt met eigen handen een weg aan door zee en door woestijn, zodat mensen tot zichzelf komen en tot elkaar kunnen komen. Thora is: doen wat God heeft voorgedaan. Gaan in zijn spoor. En concreet betekent dat: geen mens vergeten, zoals God op Zijn tocht uit Egypte niemand vergat.

Tomas weet dit alles. Tomas heeft dat met zijn medeleerlingen ontdekt in hun leermeester Jezus. De levenswandel van Jezus weerspiegelt de weg van de Thora. Deze mens is de weg die God had aangewezen en waarop diezelfde God was voorgegaan. Hij doet recht aan weduwen en wezen, hij heeft de vreemdeling lief. Hij deelt zijn brood.

En toch stelt Tomas de vraag: wij weten niet waar je heengaat, meester, hoe moeten wij dan de weg kennen?

Zijn we wel op de goede weg?

Die vraag stelde het volk in de woestijn herhaaldelijk! (Ex. 14, 11; 16,3; 17,3.7) En ze namen maar al te vaak een zijpad.

Voor Tomas zijn er nu geen zijpaden meer.

Hij krijgt een ondubbelzinnig antwoord van Jezus: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven!"

Jezus is de weg. De weg naar het huis van zijn vader.

Dat huis is niet een fysiek huis, met een adres en die weg is niet een routebeschrijving.

Het huis van God. Het huis van God is niet ver weg aan de andere kant van de verste zee, of hoog boven ons in de hoogste hemel. Het huis van God is deze wereld. Tomas kon het huis van God aanwijzen: de tempel in Jeruzalem – de stad waar dit gesprek plaats vindt, maar ook dat is te smal gedacht. Gods huis, dat is deze wereld. De schepping. De wereld waar God thuis is. Deze wereld is geschapen om ook voor de mensen een thuis te zijn, de plek waar voor mensen plaats gemaakt wordt. En niet alleen de schepping, maar ook het verbond met Abraham kent de belofte van een plek om te wonen. Het doel van de tocht door de zee en de woestijn was een land vloeiende van melk en honing. God woont waar mensen elkaar de ruimte geven om te leven. Het huis van de Vader is daar waar een mens opstaat om samen met God geschiedenis te schrijven.

Het huis van mijn vader, zegt Jezus, dat is de wereld waarin wij leven.

En de weg ernaartoe, dat is een levenshouding.

"Ik ben de weg," zegt Jezus en hij bedoelt: door zo te leven zoals ik leeft, volgens de Thora, vind je in dit leven, in deze wereld, op de plaats waar jij woont en leeft en werkt - dan vind je daar iets van Gods aanwezigheid.

Best een concreet antwoord dus van Jezus aan Tomas. Het huis van mijn vader, dat is deze wereld waarin je leeft.

En de weg ernaartoe, de weg naar het huis van mijn vader dat is ontdekken waar jij iets van het Koninkrijk in je leven kunt ontdekken.

Er komen nog wat stevige uitspraken achteraan: "Niemand kan tot de Vader komen dan door mij", bijvoorbeeld

En: "Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn vader kennen."

Beide teksten onderschrijven het voorgaande.

In het leven van Jezus leer je het leven volgens Gods wet kennen.

In Jezus zelf leer je God kennen.

Of dat zo exclusief is als het er staat? Of je als je Jezus niet kent niets van God weet? Dat vraag ik me af.

Wat wel zo is, is dat Tomas en Filippus in Jezus God hebben leren kennen.

Wat wel zo is, is dat ik maar weinig van God begrijp en me maar weinig bij het begrip God kan voorstellen zonder Jezus.

Jezus is het menselijk gezicht van God – zei ooit iemand, of zoals Johannes het zelf schrijft aan het begin van zijn Evangelie: “Niemand heeft ooit God gezien, maar de Zoon heeft hem ons doen kennen (Joh. 1: 18).

Wat Tomas en Filippus en wij met hen moeten leren is dat de weg naar het Koninkrijk gaat in het spoor van Jezus en dat betekent: over wegen van onbaatzuchtige liefde, door lijden heen, door de dood heen zelfs, door het duister naar het licht.

Voor de leerlingen, voor ons christenen is Jezus de weg naar God. In hem kunnen wij God zien. Dat betekent niet dat je God niet ook op een andere manier zou kunnen leren kennen.

Mens-zijn dat is een weg gaan met God – dat is vallen en opstaan..

Dat moeten Tomas en Filippus leren. Jezus gaat de weg van de Eeuwige, Jezus weerspiegelt de waarheid en betrouwbaarheid van de Eeuwige, Jezus is het leven zoals het geleefd kan worden voor Gods aangezicht.

Zo kunnen we iets van God zien in deze wereld.

Daar waar Thora gedaan wordt.

Daar waar je Jezus herkent in de Ander.

Mozes zag God op de rug

Elia ontmoette God in het voorbij gaan

Jezus toont ons het menselijk gezicht van God.

En u en jij? Waar ontdek jij iets van God in deze wereld?

Een vraag om te bespreken. Met uw huisgenoten, of zo in het nagesprek over deze onlineviering, of bij de digitale koffie.

Een vraag om bij stil te staan.

Deze week. Deze veertig dagen.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied “Niet als een storm, als een vloed” (NLB 321: 1, 2, 3 en 7)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Toelichting Veertigdagentijd collecte KiA
- Collecte
  1. KiA- Libanon: NL65 INGB 0001 7687 12 t.n.v. Diaconie Wijkgem. Bezuidenhout o.v.v. Libanon
  2. Christus Triumfatorkerk NL52 INGB 0005 1440 61 o.v.v. kerkcollecte
  3. Wijkkas: Christus Triumfatorkerk NL52 INGB 0005 1440 61 o.v.v. Wijkkas

GAAN

- Slotlied: “Waar God de Heer zijn schreden zet” (NLB 723)
- Zegen, gevolgd door gezongen “Amen”